

[Domov](#) > ... > [Sprožitev Sodnega Postopka](#) > [Evropski Pravosodni Atlas Za Civilne Zadeve](#) > [Bruselj I \(prenovitev\)](#) > [Portugal](#)

Bruselj I (prenovitev)

Portugalska

Portugalska

ISKANJE PRISTOJNIH SODIŠČ/ORGANOV

Z iskalnikom boste lahko poiskali sodišče(-a)/organ(-e), pristojne za posamezen evropski pravni akt. Opozorilo: čeprav si prizadevamo zagotoviti točnost rezultatov, nekateri izjemni primeri v zvezi z ugotavljanjem pristojnosti morda niso zajeti.

Člen 65(3) – Informacije o tem, kako se po nacionalnem pravu določajo učinki sodnih odločb iz člena 65(2) Uredbe.

Se ne uporablja.

Člen 74 – Opis nacionalnih predpisov in postopkov na področju izvršitve

Tožba za izvršbo je tožba, ki jo upnik ali stranka, ki predlaga izvršbo, vloži zoper dolžnika ali toženca in s katero sodišču predlaga izvršbo obveznosti, do izpolnitve katere je upravičena. Tožba za izvršbo temelji na predpostavki, da je bila zadevna pravica predhodno ugotovljena ali priznana z izvršilnim naslovom. Namen take tožbe je zagotoviti prisilno izpolnitev obveznosti s posredovanjem države. V izvršilnem naslovu so predstavljena pravna dejstva, na katerih temelji zahteva stranke, ki predlaga izvršbo, zagotavlja pa tudi stopnjo gotovosti, potrebno za uporabo prisilnih ukrepov zoper toženca. V skladu z zakonikom o civilnem postopku (*Código de Processo Civil*) so izvršilni naslovi naslednji:

(a) obsodilne sodbe: obsodilna sodba je izvršilni naslov šele, ko postane pravnomočna, razen če ima pritožba zoper njo zgolj devolutivni učinek. Odločbe arbitražnega sodišča (*tribunal arbitral*) so izvršljive pod enakimi pogoji kot odločbe rednih sodišč (člen 47 zakona št. 63/2011 z dne 14. decembra 2011);

(b) listine, ki jih sestavi ali overi notar ali kateri koli drug organ ali strokovnjak, pooblaščen za to, in v katerih je ugotovljena ali priznana kakršna koli obveznost: to vključuje javne listine (listine, ki jih v skladu s pravnimi formalnostmi sestavijo javni organi v okviru svojih pooblastil ali dejavnosti, ki jim jo je dodelil notar ali drug javni uslužbenec, ki ga je pooblastila država) in overjene listine (listine, ki jih sestavijo posamezniki in nato overijo pri notarju ali drugem organu ali strokovnjaku z enakovrednimi pooblastili);

(c) dolžniški vrednostni papirji, tudi nezavarovani, če so dejstva, na katerih temeljijo razmerja, navedena v samem dokumentu ali predlogu za izvršbo: na primer menica, zadolžnica ali ček;

(d) listine, ki postanejo izvršljive na podlagi posebne določbe: na primer začasne odredbe, opremljene s potrdilom o izvršljivosti (členi 6–8 uredbe z zakonsko močjo št. 32/2003 z dne 17. februarja 2003 in členi 7–21 uredbe z zakonsko močjo št. 269/98 z dne 1. septembra 1998).

Da se lahko obveznost izvrši, mora biti gotova (tj. njena narava mora biti določena – *an debeat*), zapadla (tj. je že zapadla ali zapade samodejno, ko dolžnik prejme zahtevo) in likvidna (tj. njen znesek mora biti določen – *quantum debeat*).

Uporabljajo se različne oblike postopka glede na namen izvršbe (plačilo določenega zneska, izročitev določenega predmeta, izpolnitev ali neizpolnitev določenega dejanja). Kadar je z zakonom določen posebni izvršilni postopek (npr. izvršilni postopek za preživninske obveznosti), se uporabi tovrstni postopek. V vseh primerih, ko se ne uporablja posebna oblika postopka, se uporabi splošni izvršilni postopek. Splošni izvršilni postopek je lahko skrajšani ali običajni, odvisno od namena izvršbe in vrste izvršilnega naslova.

Pristojni organi za izvršbo so sodni izvršitelji in sodišča (sodnik in sodno tajništvo). Sodni izvršitelj izvaja vse izvršilne dejavnosti, ki niso dodeljene sodnemu tajništvu ali ne spadajo v pristojnost sodnika, kot so sodni pozivi, uradna obvestila, objave, vpogledi v podatkovne zbirke, rubeži in njihov vpis, poravnave in plačila. Sodnik izvaja vsa procesna dejanja, za katera velja načelo sodnikove prerogative ali ki posegajo v temeljne pravice strank ali tretjih oseb. Sodno tajništvo skrbi za upravne vidike in zagotavlja pravilni potek izvršilnih postopkov.

Kar zadeva omejitve izvršbe zaradi zaščite dolžnika, je treba navesti, da je običajni izvršilni ukrep v zvezi s plačilom določenega zneska rubež. To vključuje pravni zaseg premoženja, ki pripada stranki, zoper katero se predlaga izvršba, zaradi prodaje navedenega premoženja in uporabe izkupička od prodaje za izpolnitev obveznosti, ki se izvršuje. Načeloma je lahko predmet izvršbe vse zarubljivo premoženje, ki pripada dolžniku in s katerim se v skladu z materialnim pravom odgovarja za neporavnani dolg. Vendar so določeno zarubljivo premoženje ali pravice po zakonu v celoti ali delno izključeni iz dolžnikovega premoženja na podlagi absolutne ali relativne imunitete pred rubežem ali popolne ali delne imunitete pred rubežem. Poleg tega mora biti rubež omejen na premoženje, potrebno za plačilo dolga, ki se izvršuje, in kritje predvidljivih stroškov, povezanih z izvršbo.

Zakonik o civilnem postopku določa omejitve izvršbe na podlagi prekluzije in zastaranja. Te omejitve so podlaga za ugovor proti izvršbi s procesnim dejanjem, imenovanim „ugovor izvršbi z rubežem“, vendar samo če prekluzija ali zastaranje nastopi po zaključku razprave v okviru ugotovitvene tožbe.

Na splošno vse odtujljive pravice ali pravice, ki po zakonu niso izvzete, zastarajo, če se ne uveljavljajo v roku, določenem z zakonom.

Sodišče zastaranja ne more ugotoviti po uradni dolžnosti. Nanj se mora sklicevati oseba, ki ji to koristi, njen zastopnik ali državno tožilstvo (*Ministerio Público*).

Ko se zastaralni rok izteče, lahko upravičenec (tj. dolžnik) zavrne izpolnitev obveznosti ali kakor koli ugovarja uresničevanju pravice, ki je zastarala.

Običajni zastaralni rok je 20 let, vendar so določeni tudi krajši roki. Zastaralni rok se lahko pretrga ali zadrži. Razlika je v tem, da se zastaranje zadrži po zakonu in neodvisno od želje upnika, medtem ko je za pretrganje potreben ukrep upnika v ta namen.

Kar zadeva trajanje pretrganja zastaralnega roka zaradi poziva, uradnega obvestila ali enakovrednega akta ali arbitražnega dogovora, začne nov zastaralni rok teči šele, ko odločba, s katero se konča postopek, postane pravnomočna.

Ko se zastaralni rok izteče, lahko upravičenec zavrne izpolnitev obveznosti ali kakor koli ugovarja uresničevanju pravice, ki je zastarala. Vendar če dolžnik dejanje v zvezi z obveznostjo, ki je zastarala, izpolni prostovoljno, ne more naknadno zahtevati vrnitve v prvotno stanje, tudi če ni vedel za zastaranje.

Na zastaranje se lahko sklicujejo samo upniki in tretje osebe z legitimnim interesom za razglasitev zastaranja, tudi če se mu je dolžnik odpovedal. V primeru odpovedi zastaranju se lahko upniki na zastaranje sklicujejo samo, če so izpolnjeni pogoji, ki so v civilnem pravu določeni za zahtevke za izpodbijanje pravnih dejanj (*actio pauliana*). Če se dolžnik v primeru vložitve obtožbe ne sklicuje na zastaralne roke in je obsojen, pravnomočna odločba ne vpliva na priznano pravico njegovih upnikov.

Kar zadeva prekluzijo, če je treba na podlagi zakona ali volje strank pravico uveljavljati v določenem roku, se uporabljajo pravila o prekluziji, razen če ni v zakonu izrecno navedeno zastaranje. Prekluzija se lahko prepreči le z izvedbo dejanja, ki mu je z zakonom ali pogodbo dodeljen preventivni učinek, v roku, določenem z zakonom ali pogodbo.

Vložitev ugotovitvene tožbe ali tožbe za izvršbo prepreči prekluzijo, ne da bi bilo treba dolžniku vročiti obvestilo.

Prekluzivni rok se lahko zadrži ali pretrga le v primerih, določenih z zakonom, in če zakon ne določa nobenega drugega posebnega datuma, začne prekluzivni rok teči od trenutka, ko se lahko pravice zakonito uveljavljajo. Sodišče o prekluziji presodi po uradni dolžnosti, nanjo pa se je mogoče sklicevati v kateri koli fazi postopka, če se nanaša na neodtujljive pravice. Če se izvršba začne na podlagi odtujljivih pravic, se mora na prekluzijo sklicevati oseba, ki ji to koristi (načeloma dolžnik/stranka, zoper katero se predlaga izvršba).

Dodatne in podrobnejše informacije so na voljo na strani [Postopki za izvrševanje sodnih odločb – Portugalska](#).

Člen 75(a) – Imena in kontaktni podatki sodišč, pri katerih se vložijo zahteve v skladu s členi 36(2), 45(4) in 47(1)

Za obravnavanje zahtev iz členov 36(2), 45(4) in 47(1) in odločanje o njih so pristojna naslednja sodišča:

- osrednji civilni oddelek (*Juízo Central Cível*) pristojnega okrožnega sodišča, če obstaja, ali
- lokalni civilni oddelek (*Juízo Local Cível*), ali če nič od tega ne obstaja, lokalni oddelek s splošno pristojnostjo (*Juízo Local de Competência Genérica*) pristojnega okrožnega sodišča.

Člen 75(b) – Imena in kontaktni podatki sodišč, pri katerih se po členu 49(2) vložijo pravna sredstva zoper odločitve o zahtevi za zavrnitev izvršitve

Pravna sredstva zoper odločitve o zahtevah za zavrnitev izvršitve v skladu s členom 49(2) je treba vložiti pri pritožbenem sodišču (*Tribunal da Relação*).

Člen 75(c) – Imena in kontaktni podatki sodišč, pri katerih se po členu 50 vložijo kakršna koli nadaljnja pravna sredstva

Vsa nadaljnja pravna sredstva je treba vložiti pri vrhovnem sodišču (*Supremo Tribunal de Justiça*).

Člen 75(d) – Jeziki, ki so sprejemljivi za prevod potrdil v zvezi s sodnimi odločbami, javnimi listinami in sodnimi poravnami

Se ne uporablja. Sprejemljiva je le portugalščina.

Člen 76(1)(a) – Pravila o pristojnosti iz člena 5(2) in člena 6(2) Uredbe

Pravila o nacionalni pristojnosti iz členov 5(2) in 6(2) so:

- člen 63(1) zakonika o civilnem postopku, ki določa ekstrateritorialno pristojnost sodišč, zlasti sodišča v kraju sedeža podružnice, agencije, urada, delegacije ali predstavništva (če se nahaja na Portugalskem), če je vložen zahtevek za vročitev na sedežu (če se nahaja v tujini), ter
- člen 10 zakonika o postopku v sporih iz delovnih razmerij (*Código de Processo do Trabalho*), ki določa ekstrateritorialno pristojnost sodišč, zlasti sodišča na območju kraja stalnega prebivališča tožnika v postopku v zvezi s pogodbo o zaposlitvi, ki ga zaposleni začne zoper delodajalca.

Člen 76(1)(b) – Pravila o obvestilu drugega o pravdi iz člena 65 Uredbe

Se ne uporablja.

Člen 76(1)(c) – Konvencije iz člena 69 Uredbe

Konvencija med Češkoslovaško republiko in Portugalsko o priznavanju in izvrševanju sodnih odločb, podpisana 23. novembra 1927 v Lizboni.

■ Zadnja posodobitev: 03/02/2025

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta

dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.